

2. Методичні рекомендації, щодо здійснення інспектування органами Державної фінансової інспекції України: Наказ Державної фінансової інспекції України від 14.12.2011 № 90.
3. Юрій С.І., Стоян В.І., Мац М.Й. Казначейська система: Підручник. / С.І. Юрій, В.І. Стоян, М.Й. Мац – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 590 с.

*Ксьондзик М.Й., магістрант ТНЕУ,
науковий керівник: к.е.н., доцент Серединська В.М.*

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Однією з причин виникнення кризової ситуації на більшості українських підприємств є низький рівень менеджменту. Саме некваліфіковані та помилкові дії керівництва довели багатьох суб'єктів господарювання до межі банкрутства. Істотним фактором, який зумовлює прийняття неправильних управлінських рішень, є відсутність на вітчизняних підприємствах системи контролінгу, яка покликана координувати взаємозв'язки між інформаційними потоками, аналізом, плануванням, контролем з метою реалізації стратегії розвитку і попередження кризових явищ, що ведуть до банкрутства.

Проблеми оцінки, прогнозування та досягнення фінансової стійкості підприємств, які є одними із завдань контролінгу, розглянуто такими вченими-економістами, як С.Абрютіна М.І. Баканов, В.В. Ковальов, Г.В. Савицька, О.С. Стоянова, А.Д. Шеремета та ін. Напрацювання українських науковців І.О. Бланка, М.Я. Коробова, Л.А. Лахтіонової, А.М. Поддєрьогіна, формують значний методичний інструментарій для оцінки фінансового стану підприємства. Проте, ряд питань залишається недостатньо вивченими. Перш за все, це стосується розвитку діагностичних підходів в оцінці фінансового стану, які дозволяли б по "слабких сигналах" розпізнавати проблеми. Знання принципів, методів, функцій та видів діагностики дає змогу поставити діагноз, виявити причини будь-яких змін у формуванні фінансових ресурсів підприємства та підтримувати його розвиток.

Діагностика фінансового стану й фінансової стійкості підприємства є етапом управлінського процесу, що дозволяє на ранній стадії виявляти порушення пропорцій у фазах циклу кругообігу капіталу на підприємстві і встановлювати причини, що їх викликали. Вона містить у собі два основні етапи: експрес-діагностику та фундаментальну діагностику [1].

Першим етапом процесу експрес-діагностики є моніторинг зовнішнього і внутрішнього середовища з метою виявлення ранніх «слабких сиг-

налів», що попереджують про зародження негативних тенденцій та порушення пропорцій у фазах циклу кругообігу капіталу на підприємстві.

На цьому етапі важливим моментом є кількісний вимір цих сигналів (симптомів), який повинен відповідати таким вимогам:

- охоплювати усі фази циклу кругообігу капіталу на підприємстві, а саме залучення, розміщення і використання;
- ґрунтуватися на існуючій статистичній базі;
- відображатись у показниках (симптомокомплексах), що характеризують фінансовий стан функціонування підприємства.

До переліку основних «слабких сигналів», що можуть на ранній стадії сигналізувати про порушення пропорцій у фазах циклу кругообігу капіталу відносять:

- наявність і зростання кредитів і позик «не погашених у термін»;
- наявність і зростання кредиторської заборгованості, в т.ч. простроченої;
- наявність і зростання дебіторської заборгованості, в т.ч. простроченої;
- наявність і зростання збитків;
- зниження нерозподіленого прибутку;
- зростання обсягів виробничих запасів і незавершеного виробництва тощо.

Наступні етапи експрес-діагностики фінансового стану підприємства передбачають розрахунок показників фінансової стійкості і їх порівняння з нормативними значеннями.

При експрес-діагнозі підприємства – «фінансове здорове» – процес діагностики закінчується, а при діагнозі «фінансове хворе» продовжується, переходячи в другу стадію – фундаментальне дослідження фінансового стану і фінансової стійкості підприємства.

Фундаментальна діагностика фінансового стану й стійкості функціонування підприємства є етапом діагностичного циклу, що дозволяє встановити причини порушення пропорцій у фазах циклу кругообігу капіталу на підприємстві.

Основними завданнями етапу фундаментальної діагностики є [3]:

- статична і динамічна оцінка порушень пропорцій у фазах циклу кругообігу капіталу;
- виявлення причини порушень і їх вплив на перебіг «фінансової хвороби»;
- розробка заходів фінансової стабілізації підприємства.

Науковці для оцінки кризового стану підприємства пропонують використовувати три принципові характеристики: поточна неплатоспроможність; критична неплатоспроможність; надкритична неплатоспроможність [2].

Ознакою поточної неплатоспроможності підприємства (за наявності простроченої кредиторської заборгованості) вважають негативну різницю між сумою наявних грошових коштів їх еквівалентів, фінансових інвестицій та поточних зобов'язань.

Ознаки критичної неплатоспроможності, що відповідають фінансовому стану потенційного банкрутства, мають місце, якщо на початку і в кінці звітного періоду є ознаки поточної неплатоспроможності, а коефіцієнти загальної ліквідності та забезпечення оборотних активів власним оборотним капіталом не відповідають нормативним значенням. Якщо за підсумками року коефіцієнт загальної ліквідності менше одиниці і підприємство не отримало прибутку, то такий фінансовий стан характеризується ознаками надкритичної неплатоспроможності.

За необхідності кожна з цих характеристик може отримати поглиблену диференціацію.

Важливе місце в процесі діагностики циклу кругообігу капіталу на підприємстві займає визначення методу і засобів лікування виявленої «фінансової хвороби», вибір і обґрунтування найбільш ефективних заходів, спрямованих на компенсацію або усунення дестабілізуючих чинників зовнішнього і внутрішнього середовища, і поліпшення фінансового стану і стійкості функціонування підприємства.

Список використаної літератури:

1. Бланк И.А. Финансовый менеджмент / И.А. Бланк К.: Ника-Центр, 2001. – 356с.
2. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: монографія/
3. [Кизим М.О., Забродський В.А., Зінченко В.А, Копчак Ю.С.].- Х.: ВД "ІНЖЕК", 2003.- 144с.
4. 3. Приймак С.В. Діагностика фінансового стану підприємства в системі контролінгу: автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.08 / С.В Приймак. – К.: Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2007. – 20 с.

Кулик Р.І., магістрант ТНЕУ,

науковий керівник: к.е.н., доцент Серединська В.М.

ОБЛІК ОБОРОТНИХ АКТИВІВ В УМОВАХ АРМ БУХГАЛТЕРА

Застосування комп'ютерної техніки вносить значні зміни до організації обліку оборотних активів. При цьому першою характерною відмінністю є використання автоматизованих робочих місць (АРМ) бухгалтера, під яким традиційно розуміють професійно-орієнтований програмно-апаратний комплекс, що забезпечує вирішення завдань користувача безпосередньо на його робочому місці [1]. Відповідно, процес обробки інфо-